

ЗАТВЕРДЖЕНО

Засідання педагогічної ради Житомирського
кооперативного фахового коледжу бізнесу і права
Протокол № 2 від 24 лютого 2023 р.

Наказ № 24-02 від 24.02.2023

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок та умови обрання здобувачами освіти дисциплін за вибором у Житомирському кооперативному фаховому коледжі бізнесу і права

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти дисциплін за вибором у Житомирському кооперативному коледжі бізнесу і права (далі - Положення) розроблено з метою конкретизації процедури формування переліку та подальшого вивчення здобувачами освіти навчальних дисциплін із циклу вільного вибору для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» у Житомирському кооперативному фаховому коледжі бізнесу і права (далі - Коледж).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» (ст. 54, п. 17), Положення про організацію освітнього процесу у Коледжі та визначає процедуру проведення та оформлення запису здобувачів освіти на вивчення блоку вибіркових навчальних дисциплін і подальшого формування за відповідною освітньо-професійною програмою навчальних планів підготовки фахових молодших бакалаврів за варіативною частиною, в обсязі, що становить не менш як 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

1.3. Для конкретизації планування та організації освітнього процесу на кожному навчальний рік складається робочий навчальний план, який формується на підставі нормативної частини навчального плану відповідної спеціальності та затвердженого переліку вибіркових дисциплін.

1.4. До переліку дисциплін робочого навчального плану входять нормативні дисципліни та дисципліни вільного вибору, які здобувачі освіти обирають самостійно.

1.5. Навчальні дисципліни за вибором здобувача освіти (елективні дисципліни) – це дисципліни, які вводяться закладом освіти з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних компетентностей студентів, посилення їх конкурентноспроможності та затребуваності на ринку праці та ефективного використання можливостей Коледжу, врахування регіональних потреб тощо.

1.6. Вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувача освіти та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування компетенцій здобувача відповідно до вимог ринку праці

1.7. Нормативний зміст освітньо-професійної програми визначається стандартом фахової передвищої освіти, а варіативний - випусковою цикловою комісією. Голови циклових комісій, що пропонують вибіркові дисципліни, забезпечують підготовку навчальних програм та робочих навчальних програм з дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркових дисциплін.

1.8. Здобувачі освіти мають право обирати вибіркові дисципліни на відповідний навчальний рік або семестр.

Для реалізації здобувачами освіти права вибору вибіркових дисциплін, ефективного планування та якісної організації освітнього процесу, на кожному навчальний рік складається (удосконалюється) Каталог вибіркових навчальних дисциплін Коледжу (далі – Каталог).

1.9. Каталог – це перелік дисциплін вільного вибору здобувачів для певного рівня освіти за циклами загальної та професійної підготовки, який є уніфікованим для всіх рівнів освіти та спеціальностей Коледжу. Каталог голови циклових комісій до початку навчального року, забезпечують також підготовку відповідного навчально-методичного контенту для дисциплін, включених в каталог, та його розміщення на сайті Коледжу.

1.10. Процедура вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти передбачає вибір окремих дисциплін з Каталогу на відповідний навчальний рік, семестр.

На кожен навчальний рік розробляється Індивідуальний навчальний план здобувача освіти, що включає всі дисципліни обов'язкової та вибіркової компоненти з врахуванням структурно-логічної послідовності вивчення дисциплін, що визначають зміст освітньо-професійної програми за певною спеціальністю.

1.11. Обов'язкова кількість та обсяги кредитів ECTS вибірових навчальних дисциплін відображені у освітньо-професійній програмі (далі ОПП), навчальному плані підготовки здобувачів освіти. Вибіркові навчальні дисципліни представлені у пояснювальній записці до навчального плану відповідної спеціальності (ОПП) переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни за спеціальністю, так і дисципліни за уподобанням (з інших ОПП) здобувача освіти, що є однаковими за обсягом кредитів у семестрі та формою контролю. Здобувач освіти має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із іншої ОПП, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі.

1.12. Не рекомендується передбачати курсові роботи, навчальні практики, екзамени з дисциплін, що пропонуються у вибірковій компоненті за вибором здобувача освіти. Перелік дисциплін вільного вибору переглядається цикловими комісіями щороку. Зміст вибірових дисциплін повинен відповідати вимогам: актуальність, науковість, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з практикою, враховувати професійну специфіку, а також науково-дослідницьку діяльність викладачів.

1.13. Вивчення вибірових навчальних дисциплін здобувачами здійснюється згідно з затвердженим розкладом навчальних занять. Зміст навчальних занять і результати навчання здобувачів освіти фіксуються записами у журналах обліку навчальних занять

2. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами фахової передвищої освіти вибірових навчальних дисциплін

2.1. Каталог вибірових дисциплін, рекомендованих для вивчення в наступному році, розміщують для ознайомлення здобувачів на інформаційних стендах, веб-сайті коледжу не пізніше 1 квітня. У каталогу повинен бути зазначено короткий опис змісту дисципліни, цільове призначення, можливі компетенції та циклова комісія, що викладатиме дисципліну.

Право вибору надається усім здобувачам освіти. Кількість вибірових дисциплін на наступний навчальний рік, кількість годин на їх вивчення, форми контролю визначаються робочим навчальним планом освітньо-професійної програми, спеціальності, за яким навчається здобувач освіти.

Перелік обраних здобувачами дисциплін розглядається на педагогічній раді коледжу у серпні і затверджується наказом директора коледжу.

2.2. Вибір навчальних дисциплін здобувачами освіти які навчаються на I, II, III курсі здійснюється у квітні - червні навчального року.

2.3. Свій вибір здобувачі здійснюють шляхом оформлення заяви (заповнення Google-форми) для вибору вибірових компонент ОПП.

2.4. За результатами заяв попередньо формуються групи для вивчення дисциплін та робочі навчальні плани. Уточнення інформації відбувається до 01 вересня навчального року на основі аналізу письмових заяв здобувача освіти на ім'я заступника з навчально-виховної роботи. Вивчення вибірових навчальних дисциплін починається з першого навчального семестру поточного навчального року.

2.5. Викладачі проводять презентації вибіркового навчальних дисциплін, консультують щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії.

2.6. За результатами вибору, здобувач подає письмову заяву на ім'я заступника директора з навчально-виховної роботи про вибір навчальних дисциплін (Додаток 1), формуються групи для вивчення дисциплін, робочі навчальні плани на наступний навчальний рік. Вивчення цих дисциплін розпочинається з наступного навчального року (з вересня).

2.7. У разі, якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась група з мінімальною кількістю здобувачів освіти, заступник директора з навчально-виховної роботи доводить до їх відома перелік вибіркового дисциплін, що не будуть вивчатись. Після цього здобувач освіти протягом 2 днів повинен обрати іншу дисципліну, для вивчення якої сформувалась (чи формується) кількісно достатня група.

2.8. Здобувач освіти, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибірково дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

2.9. Здобувач, який не визначився з переліком вибіркового дисциплін та не подав заповнену заяву у визначені терміни, буде включений до групи для вивчення тих дисциплін, які визначить заступник директора з навчально-виховної роботи.

Здобувач освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від вільного вибору дисциплін. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що студент може бути відрахований з коледжу.

2.10. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів і визначають навчальне навантаження циклової комісії на навчальний рік.

2.11. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибіркового дисциплін, інформація про вибірково дисципліни вноситься до індивідуального навчального плану здобувача освіти. З цього моменту вибірково дисципліна стає для здобувача освіти обов'язковою.

2.12. Індивідуальний навчальний план здобувача освіти розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибірково навчальні дисципліни, обрані здобувачем освіти, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення освітніх компонент, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, атестація випускника

3. Організаційне та навчально--методичне забезпечення права здобувачів фахової передвищої освіти на вибір навчальних дисциплін

3.1. У коледжі визначено загальні підходи до формування варіативної частини /компоненти освітніх програм.

3.2. Для вибіркового дисциплін аудиторні заняття можуть складати не менше 1/3 годин від загальної кількості навчальних годин, передбачених робочим навчальним планом на вивчення дисципліни.

3.3. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватися (вноситься в навчальний план згідно наказу директора коледжу).

3.4. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить 3 кредити ЄКТС (90 годин).

3.5. Форма підсумкового контролю дисциплін за вибором – диференційований залік (відповідно до ОПП та навчального плану).

3.6. Мінімальна чисельність здобувачів з вивчення вибіркового дисциплін повинна складати не менше 15 осіб.

3.7. Узагальнена інформація про вибір здобувачами освіти вибіркового дисциплін враховується в розрахунку навчального навантаження відповідних циклових комісій на навчальний рік.

3.8. Пропозиції щодо змін до варіативної частини робочого навчального плану на наступний навчальний рік формуються на випускових циклових комісій з врахуванням вимог державних стандартів, пропозицій гарантів освітньо-професійних програм, органів студентського самоврядування, роботодавців.

3.8.1. Для розробки та оновлення переліку вибіркового дисциплін наказом директора коледжу до 15 листопада поточного навчального року створюються робочі групи.

3.8.2. Робочі групи аналізують забезпечення циклових комісій:

- кадрове забезпечення;
- навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації тощо);
- інформаційне забезпечення.

3.8.3. На підставі аналізу інформації робочі групи до 15 жовтня формують перелік вибіркового дисциплін, подають їх для розгляду на засіданнях циклових комісій, методичної ради коледжу та після схвалення - на затвердження педагогічною радою коледжу.

3.8.4. Затвержені в установленому порядку вибірково дисципліни формують у загальний Каталог елективних дисциплін коледжу, рекомендованих для вивчення в наступному році, і розміщують його для ознайомлення студентів на офіційному веб-сайті коледжу.

3.9. Переліки вибіркового дисциплін для кожної спеціальності узгоджуються з освітніми програмами (освітньо-професійними програмами) та навчальними планами підготовки фахового молодшого бакалавра.

Викладання вибіркового навчальних дисциплін залучаються циклові комісії Коледжу та провідні науково-педагогічні працівники інших закладів освіти, провідні роботодавці, за умов наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. Дотримання таких вимог є свідченням спроможності циклової комісії, якісно надавати освітні послуги та задовольняти потреби здобувачів освіти в контексті формування їх індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

Циклові комісії несуть відповідальність за якість викладання і належне навчально-методичне забезпечення вибіркового навчальних дисциплін.

3.10. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркового навчальних дисциплін за вибором здобувача освіти, до 01 січня кожного навчального року подають на випускові циклові комісії витяги з протоколів засідання циклових комісій щодо внесення змін до ОПП на наступний навчальний рік.

Циклові комісії подають до 01 квітня кожного навчального року до методичного кабінету робочі навчальні програми кожної вибіркової дисципліни, оформлені відповідно до нормативної бази, яка існує в Коледжі

3.11. Для забезпечення реалізації принципу конкурентності при виборі здобувачами освіти навчальних дисциплін, педагогічним працівникам рекомендується у вільний від проведення навчальних занять час проводити презентаційні заходи за узгодженням з гарантом освітньої програми та завідувачем навчальною частиною.

3.12. Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибіркового навчальних дисциплін у ОПП на кожен наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях циклових комісій Коледжу із залученням гаранта освітньої програми, стейкхолдерів та здобувачів освіти.

4. Процедура перезарахування кредитів

4.1. У разі поновлення, переведення студента перезарахування вибірових дисциплін проводиться завідувачем навчальною частиною на підставі витягу з протоколу засідання випускової циклової комісії, документів про успішність (академічна довідка, екзаменаційні відомості чи залікова).

4.2. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови відповідності кількості кредитів

4.3. Процедура перезарахування обсягу кредитів вибірових навчальних дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу здобувачем освіти проводиться відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, перезарахування освітніх компонентів та кредитів у Житомирському кооперативному фаховому коледжі бізнесу і права.

4.4. В окремих випадках директором Коледжу може прийматися рішення щодо перезарахування вибірових навчальних дисциплін здобувачам освіти, які були освоєні ними в рамках програм академічної мобільності.

Адміністрація коледжу може дозволити здобувачам – учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибірові дисципліни, які прослухані в іншому закладі освіти-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в коледжі

4.5. Внесення змін до порядку реалізації вільного вибору студентами навчальних дисциплін здійснюється за згодою органів студентського самоврядування Коледжу

5. Прикінцеві положення

5.1. Дане Положення розглядається і затверджується рішенням Педагогічної ради Коледжу і вводиться в дію наказом директора коледжу.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться та затверджуються Педагогічною радою коледжу у тому ж порядку, що й саме Положення.

ЗРАЗОК

заяви студента на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору
Заступнику директора
з навчально-виховної роботи

— студента _____ курсу
групи _____
спеціальності _____

—

— (ПІБ)

—

ЗАЯВА

202____/202____ Пропшу включити в мій індивідуальний навчальний план на
навчальний рік такі дисципліни вільного вибору:

1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____
-

(дата) _____
_____ (підпис)

(П.І.Б.)

Узгоджено:
голова циклової комісії _____
_____ (підпис)

(П.І.Б.)

Керівник академічної групи _____
_____ (підпис)

(П.І.Б.)